

dr hab. Maciej Aleksandrowicz prof. nadzw.
Dyscyplina Artystyczna
Sztuki Piękne
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
Wydział Rzeźby

Warszawa 06.06.2017r.

Opinia o dorobku artystycznym i dydaktycznym oraz wskazanym osiągnięciu artystycznym w związku ze wszczęciem przez Radę Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej – sztuki piękne Panu Bartłomiejowi Struzikowi posiadającemu stopień doktora.

Nr sprawy BCK-VII-L-6445/17. Do zlecenia została dołączona dokumentacja:

1. Dzieło habilitacyjne i jego dokumentację pt. *Transitus rozpoznawanie przestrzeni jako forma*
2. Autoreferat
3. Poświadczona kopia dokumentu stwierdzającego posiadanie stopnia doktora
4. Wykaz dorobku twórczego naukowo-dydaktycznego i organizacyjnego
5. Wykaz osiągnięć habilitanta wybór z lat 2011 – 2017
6. Potwierdzenie ważniejszych dokonań twórczych, naukowo-dydaktycznych i organizacyjnych wybór z lat 2011 – 2017

INFORMACJE PODSTAWOWE O KANDYDACIE

Pan Bartłomiej Struzik obronił dyplom magisterski na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie w 2003 roku, promotorem był profesor Jerzy Nowakowski. W 2003 roku ukończył studia podyplomowe na Politechnice Krakowskiej na Wydziale Architektury i Urbanistyki pod kierunkiem prof. Wiktora Zina. W tym samym roku uzyskał dyplom ukończenia Studium Pedagogicznego Akademii Sztuk Pięknych. W roku 2012 uzyskał dyplom ukończenia studiów podyplomowych w zakresie dyplomacji kulturalnej Collegium Civitas Warszawa. Kandydat obronił doktorat w 2011 roku na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Promotorem był profesor Andrzej Getter, a recenzentami profesor Jerzy Nowakowski i adiunkt kw. II st. Wojciech Sęczawa. W roku akademickim 2003/2004 Pan Struzik odbył staż asystencki w Pracowni Projektowania Architektoniczno-Rzeźbiarskiego Wydziału Rzeźby ASP w Krakowie (staż finansowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Krakowie). Od roku 2004 do 2011 pracował jako asystent w Pracowni Projektowania Architektoniczno-Rzeźbiarskiego Wydziału Rzeźby ASP w Krakowie. Od 2011 roku pracuje jako adiunkt w ww pracowni w Katedrze Projektowania Architektoniczno-Rzeźbiarskiego. W 2015 roku został mianowany na stanowisko Visiting Professor (Lecture Professor) w Hubei Institute of Fine Arts w Chinach w ramach program Rządu Chińskiego. Po uzyskaniu stopnia doktora brał udział w 17-stu krajowych i międzynarodowych wystawach. Zrealizował kilka kompozycji rzeźbiarskich, uczestniczył w konkursach pomnikowych, publikował artykuły, jest kierownikiem projektu badawczego – podtrzymanie potencjału badawczego Wydziału Rzeźby ASP w Krakowie, uzyskał dwie nagrody Rektora ASP w Krakowie. Jest Członkiem Centre for Art, Society and Transformation, Royal Melbourne Institute of Technology (Australia). Uczestniczył w wielu konferencjach, sympozjach w kraju i zagranicą. Wykładał w wielu krajach w tym Niemczech, Szwajcarii i Chinach.

OCENA AUTOREFERATU

Autoreferat obejmują trzy zagadnienia: 1. mechanizmy i opisy procesu powstawania dzieła wyróżnionego jako dokonanie habilitacyjne, 2. opis wrażeń autora wynikających z licznych podróży i spotkań, 3. części będącej refleksją na temat dydaktyki. (Opinię na temat trzeciej części zawrę w „Ocenie osiągnięć dydaktycznych” Kandydata)

W części pt. *TRANSITUS – ZAŁOŻENIA KONCEPCYJNE* - autor opisuje dzieło wybrane. Przytaczam tu dość długi cytat ponieważ jest jedyną konsekwentną informacją (sic!) autora na temat Jego przemyśleń, strategii twórczej i zamiarów. Sądzę, że nie jest to rzeczowy opis lecz próba narzucenia interpretacji. *Ciało zanurza się w zmysłowej kąpeli doświadczenia, inicjatywę przejmuje intuicja... W tym sensie prezentowane obiekty nie są przeznaczone do „oglądania”, lecz swój fundamentalny sens uzyskują w bezpośrednim, intelektualnym i cielesnym, wielozmysłowym kontakcie w rozpoznawaniu ich emocjonalnej przestrzeni. Obiekty, choć niepozbawione przemyślanej ramy „formalnej”, formę uzyskują w procesie rozpoznawania ich przestrzennej logiki. Poprzez dotyk, zapach, napięcie mięśni, odczucie ciepła lub chłodu, napięcie emocjonalne i intelektualną refleksję poszukują najbardziej osobistego i fundamentalnego doświadczenia przestrzeni rzeźbiarskiej. Jako autor – pierwszy odbiorca i krytyk dzieła – mam także doświadczenie procesu twórczego. Indywidualną ścieżkę interpretacji każdorazowo otwiera bezpośredni, intymny dotyk. Dalsza droga jest wędrówką w stronę sacrum humanum, w kierunku przestrzeni naszych mroków, blasków i olśnień, wątpliwości i nadziei, ulotnej radości, poczucia bezpieczeństwa oraz lęków i fobii. Ku intelektualnemu wyzwoleniu, moralnej wiarygodności i humanistycznej kondycji aż po eschatologiczny patos.*¹ Jego refleksje są dość powieżchowne – mogłyby dotyczyć niemal każdego dzieła i każdego twórcy. Na tego typu doznaniach kończy się refleksja Pana Struzika na temat własnej twórczości i następuje przedłużająca się refleksja samego siebie. W części *RUCH – ROZPOZNAWANIE PRZESTRZENI, DIALOG Z KRAJOBRAZEM, TRANSITUS – INSPIRACJE* (wbrew tytułowi nie chodzi o dzieło) mówi o swoich licznych podróżach. Dopiero w części *TRANSITUS – PRZESTRZEŃ WZGLĘDNIE ROZPOZNANA* wracamy do dzieła i twórczości Pana Bartłomieja Struzika, ale tylko pozornie, gdyż sednem jest „*alchemia*” procesu realizacyjnego czyli perypetie twórcy (tu za przykład opisu może posłużyć fragment *TRANSITUS uczy mnie cierpliwości i pokory*). To koniec informacji Autora o twórczości, jej efektach i przyczynach, najwyżej trzysta słów. Reszta to wspomnienia wypraw i rozmów. Autor w afektowany sposób koncentruje wypowiedź głównie na SOBIE. Uważam, że perspektywa analizy twórczości przez całokształt osobowości autora, gdzie jego lektury, inspiracje z reprezentowanej dziedziny, intelektualne fascynacje, dokonania w innych dziedzinach, upór w dążeniu do celu, niezłomny charakter, wybitne zdolności społeczne – wszystko co składa się na autorytet, jest w pełni uprawniona. Niestety tekst Autoreferatu przedstawia bohatera bez żadnego pogłębienia ww i podobnych tematów. Autor w opisie własnej twórczości nie odwołuje się do spuścizny artystycznej, jedynie w części opisującej dydaktykę wymienia pomniki w Bełżcu i Treblince, ale nie wymienia autorów! To zły obyczaj i brak poszanowania własnego środowiska. Tekst nie jest przy tym interesującym dziełem teoretycznym. Nie zawiera żadnej tezy, w związku z tym nie buduje żadnej argumentacji. Bibliografia w większej mierze niczemu nie służy, gdyż autor nie zawiera pełnych cytatów (tylko jeden w części o dydaktyce), a jedynie w niezobowiązujący sposób (zob. - zobacz) odwołuje się do tekstów. W zasadzie to memuar artystyczny napisany w koturnowym stylu, gdzie Autor wspomina: *na ścieżce mojego twórczego i intelektualnego rozwoju muszę wyróżnić inspiracje płynące z kultury klasycznej (zwłaszcza filozofii)*. Nie przytacza żadnych przykładów. Dalej wpływ wywarła na Niego publikacja Yi-Fu Tuana „*Przestrzeń i miejsce*”, zaś do zracjonalizowania intuicji i ugruntowania wielu poglądów przyczyniły się pełne wzajemnej otwartości i zaufania spotkania z profesorem Toshihiro Hamano (*filozofia zen, ogrody japońskie*), profesorem Juhanim Pallasną (*fenomenologia przestrzeni*) i profesorem Sveinem Hatloyem (*recepca myśli Oskara Hansena*).² Lecz większość zostawia w niedomówieniach, nie rozwija wątków fenomenologii przestrzeni, twórczości i przemyśleń Oskara Hansena, a tylko pobieżnie Zen. Autor nie konceptualizuje swoich podróżniczych wrażeń w formie werbalnej. Część poświęcona jego przemyśleniom na temat dydaktyki nie została stworzona na potrzeby dokumentacji habilitacyjnej, pochodzi z tomu „*Przestrzeń, czas, forma*” wyd. ASP w Krakowie.

1 Autoreferat_BS_2017_PL str.3

2 Autoreferat_BS_2017_PL str. 2

Cały tekst stwarza wrażenia kompilacji kilku niedopasowanych wątków, przez co nie można się w nim doszukać żadnej myśli przewodniej. Niestety tekst nie ma też uroku surrealistycznego pastiszu lub paradoksalnej głębi zen. To tekst o nikłej wartości informacyjnej. Oceniam go jednoznacznie negatywnie.

OCENA DOŁĄCZONEGO DZIEŁA ARTYSTYCZNEGO

Transitus z parku rzeźby rok powstania: 2015, wymiary: 4 × 2,5 × 1,2 m, technika: drewno, drewno, zwęglone, węgiel drzewny, farba akrylowa

Transitus majestatyczny, rok powstania: 2016, wymiary: 8 × 2,5 × 1,2 m, technika: drewno, drewno zwęglone, węgiel drzewny, farba akrylowa

Transitus powabny, rok powstania: 2016, wymiary: 4 × 2,5 × 1,2 m, technika: drewno, biały piasek, odlewniczy, lampy grzewcze, farba akrylowa

Kandydat prezentuje trzy wersje instalacji *Transitus*. Wszystkie zaprezentowane w Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku. Dwie prace zostały zaprezentowane w 2016 roku w ramach wystawy indywidualnej w Galerii Oranżeria pod tożsamym tytułem. Wystawę uzupełniły dzieła *Speculum*, 2015 i *Homo super erectus*, 2015. Wcześniejsza instalacja pt. *Transitus z parku rzeźby* była prezentowana w orońskim parku. O dziele Autor pisze: *Do realizacji ...wykorzystuję drewno sosnowe, którego powierzchnię powoli zwęglam palnikiem gazowym. Każdy metr kwadratowy to kilka godzin pracy. Wykonuję ją starannie, z uwagą, aby ogień nie zajął i nie zniszczył konstrukcji. Od zawsze fascynowała mnie „alchemia” procesu realizacyjnego... TRANSITUS uczy mnie cierpliwości i pokory. Wysoka temperatura, dym i unoszący się w powietrzu pył sprawiają, że rozpoznaję materię drewna z mniej przyjaznej strony. Faktury ujawniające się na powierzchni zwęglonego drewna są niezwykle inspirujące, budzą moje zainteresowanie detalem. Czerniejąca płaszczyzna pionowej ściany zaczyna nabierać nowych sensów i plastycznej ekspresji. Zwęglona szczelina staje się przestrzenią symboliczną... W TRANSITUSIE MAJESTATYCZNYM oraz w kompozycji zlokalizowanej w Parku Rzeźby interesuje mnie akustyczny walor prac. Obecność we wnętrzu kompozycji wyraźnie redukuje odgłosy natury dochodzące z jej otoczenia oraz szum przebiegającej w niedużej odległości drogi krajowej nr 7. Tym samym spotęgowany zostaje chrząszczący, dojmujący odgłos wydobywający się spod stóp kruszących zwęglone kawałki drewna, którymi wypełniona jest symboliczna droga ujęta ramą pionowych ścian. Każdy krok, jak uktucie dźwiękiem, ujawnia puls naszego życia, fizyczny ruch i uświadamia nieuchronność epilogu tej wędrówki. Należy również podkreślić, że element emocjonalnego napięcia towarzyszący pracy twórczej – zwęglanie drewna, budowanie faktur „żywym” ogniem – jest dla mnie niezwykle istotny i nierozdzielnie związany z symboliczną konstrukcją dzieła.³*

Jedynym zatem wątkiem podanym jako wskazówka przez Autora jest jego „emocjonalne napięcie” i doświadczenie. Także doświadczenie eschatologicznego końca wędrówki jaką nam proponuje. Szanuję pobudki każdego twórcy oraz intymny kontakt z dziełem. Należy jednak pamiętać, że dzieło zawsze odrywa się od autora. Pozwala to każdemu widzowi na własną interpretację i budowanie własnych doświadczeń. Niewątpliwie dzieło *Transitus* zmusza to posługiwania się nim i wymusza konkretne zachowanie, należy je odbierać z zewnątrz i od wewnątrz. Dzieła wystawione w Oranżerii są ponadto bliźniacze. Można by zadać pytanie o ich jedność, a w konsekwencji o komplementarność wystawy jako dzieła. Czy Autor zebrał dzieła przypadkowe, czy stworzył z nich wieloznaczny przekaz? Brak jego refleksji w tekstach niezmiernie utrudnia ocenę. Zostańmy jednak przy *Transitusach*. Ciemność i jasność, to przeciwieństwo czy dopełnienie? Forma przestrzenna dzieła jest niemal identyczna. Różni je biel i czerń oraz zastosowany w posadzce materiał, w czarnym dziele to węgiel, w białym piasek oraz dodane do białej części oświetlenie. Ja odbieram te dwie prace jako jedność. Już w momencie wejścia do galerii musimy uruchomić proces aktywnej percepcji wybierając kierunek - biały czy czarny. Wiszące między nimi lustro nie ułatwia wyboru. Jest indyferentne, jak to lustro, zareaguje na to co się do jego płaszczyzny przysunie (*Speculum*). Jednak po wyborze możemy się przekonać, że oprócz widocznego kontrastu bieli i czerni, jedna z części współgra z osią galerii, a druga przesuwając perspektywę przejścia w bok. Czarny *Transitus* nie stoi na osi. Na osi wisi pion z pracy *Homo super erectus*, grawitacja trwa niezawodnie. Wystawa *Transitus* daje niemałe

³ Autoreferat_BS_2017_PL str.6-7

pole do interpretacji i jest spójna ideowo. Szkoda, że autor zignorował to w dokumentacji habilitacyjnej. Wcześniej *Transitus z parku rzeźby* jest pierwowzorem obu obiektów z Oranżerii jak sądzę, materialnie i formalnie. W przestrzeni parku i w pojedynczej wersji, z zamknięciem widoku na jednym z końców, to praca o czymś innym niż w galerii. Samotność tej pracy i samotność wkraczającego w nią widza może być motywem jej interpretacji.

Fotografie prac *Transitus majestatyczny* i *Transitus powabny*, są pokłosiem jedynej indywidualnej wystawy Kandydata po uzyskaniu stopnia doktora. Dokumentacji fotograficznej towarzyszy powielony tekst z Autoreferatu. Powielenie i zwiększenie dokumentacji to niepotrzebna manipulacja. Autor bardziej się skupił na efektywności załączonych materiałów, niż na adekwatności ich z nadrzędnym celem – zakomunikowania własnych dokonań. Przejawia się to także w całkowitym oderwaniu tekstów od spuścizny artystycznej innych twórców. Nasuwa się pytanie. Czy autor jest jej świadomy? Jego dzieła pt. *Transitus* powielają pewne schematy wykorzystane już wcześniej. Dzieła można traktować jako wtórne wobec wielu prac w tym: Daniego Karavana, Andrzeja Sołtygi, Tadao Ando, a zwłaszcza Richarda Serry ("Curves", 1986, Berlin,⁴) Robert Kuśmirowski, (*Tężnia*, 2014.⁵), ale przede wszystkim **Bruce'a Naumana**, (*Performance Corridor*, 1969⁶) Może to być wynikiem spłylenia procesu twórczego polegającym na pospiesznym projektowaniu, bez dostatecznych badań i znajomości historii sztuki. Należy być wyjątkowo ostrożnym w używaniu motywów schematycznych, gdyż wyjątkowo łatwo o powtórzenie intuicyjnie wcześniejszych pomysłów artystycznych. Takimi zagrożeniami (epigonizm), każdy Kandydat musi bezwzględnie zająć się w autoreferacie, podając ścieżkę swoich zainteresowań, fascynacji i atentatów artystycznych itp. Innym niedopuszczalnym niedociągnięciem dokumentacji pozostaje pominięcie autorstwa artykułu promującego dzieło Bartłomieja Struzika. Kandydat powołuje się w dokumentacji na artykuł w Kwartalniku "Orońsko" nr 2/2016, jako formę upublicznienia dzieła, jednak nie wymienia jego autorki - Anny Podsiadły, kuratorki z CRP w Orońsku!

Dzieła wyróżnione mają potencję do ich wielostronnej interpretacji, kilka wątków każe zastanowić się co do postawy Autora. Nie potrafię jednoznacznie rozstrzygnąć: niedociągnięć, pominięć i przemilczeń, więc przyjmuję, iż były wynikiem niewiedzy. W całym dorobku po uzyskaniu stopnia doktora są jedynym przejawem zintegrowanej twórczości Kandydata, przy kilku wątpliwościach, są też jedną z dwóch części opinii, które stawiają autora w korzystnym świetle.

OCENA DOŁĄCZONYCH DZIEŁ I OSIĄGNIĘĆ ARTYSTYCZNYCH

The wave, 2013, ekspozycja stała w przestrzeni publicznej, Warszawa; *Speculum*, 2015, wystawa indywidualna w Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, wystawa w International Design Center – Ningbo (Chiny), wystawa w Hubei Institute of fine Arts w Wuhan (Chiny); *Homo super erectus*, 2015, wystawa indywidualna w Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku; *Ogród zen*, 2011, ekspozycja stała w kopalni soli Wieliczka; *Aqua fons vitae*, 2012, ekspozycja stała w Śląskim Ogrodzie Botanicznym, *Ad astra*, 2016, wystawa w termach rzymskich w Trewirze, ekspozycja stała w przestrzeni publicznej, ars natura, Niemcy; *Dialog*, 2016, wystawa w termach, rzymskich w Trewirze, ekspozycja stała w przestrzeni publicznej, ars natura, Niemcy.

Projekty pomników: Muzeum Historii Żydów Polskich „Polin” – *Ratującym ocaleni*, 2015, wystawa w muzeum „Polin” w Warszawie, wystawa w BWA w Sieradzu, współautor, *Panteon narodowy na „Łączce” Powązki*, 2015, wystawa pokonkursowa – pawilon ekspozycyjny SARP w Warszawie, współautor, *Pomnik Armii Krajowej w Krakowie*, 2011, wystawa pokonkursowa – Muzeum Armii Krajowej w Krakowie, *Pomnik rotmistrza Witolda Pileckiego w Warszawie*, 2015, wystawa pokonkursowa – galeria studio PKiN Warszawa, *Organizacja Placu Inwalidów w Krakowie wraz z Pomnikiem Orła Białego*, projekt w trakcie opracowania, *Pomnik Polaków ratujących Żydów w czasie II wojny światowej na Placu Grzybowskiem w Warszawie*, 2014, wystawa pokonkursowa – wydział architektury UMS Warszawa, współautor, *Konkurs na pomnik Marcina Lutra w Berlinie*, 2016, wystawa pokonkursowa – Berlin, Evangelischer Kirschenkreis, we współpracy.

4 https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Serra_Berlin_Curves.jpg, 13.45, 31.05.2017

5 <http://nowaprzeszrenszutki.pl/aktualnosci/show/66> 13.45, 31.05.2017

6 <https://www.guggenheim.org/artwork/3148> 13.45, 31.05.2017

W moim głębokim przekonaniu dzieło sztuki jest zawsze wypowiedzią artystyczną. Posługując się adekwatną formą artysta wyraża zdanie, opinie, komentarz, snuje refleksję lub rzadziej za pomocą formy paradoksalnie odcina się od wyrażania opinii zdania itp. Twórczość to głęboko umotywowana postawa intelektualna, etyczna, religijna lub egzystencjalna (to zbiór otwarty). W każdym przypadku niezbędny jest świadomy podmiot, nawet w takich przypadkach kiedy procesem twórczym rządzi przypadek, a rolą kreatora jest jego sankcjonowanie. W praktyce twórczej dopuszczalne jest niekomentowanie przez autora własnej twórczości, natomiast w przypadku procedury habilitacyjnej, która nie jest obowiązkowa, taka postawa jest niemożliwa. **Pan dr Bartłomiej Struzik w całej dokumentacji nie odnosi się ani jednym słowem do swoich dokonań artystycznych po uzyskaniu stopnia doktora** (nie licząc dzieł wskazanych). W Autoreferacie ujawnia wręcz, że nie miał takiego zamiaru. Tekst poświęca opisowi własnych przemyśleń, a nie dokonań. *Zebrane przemyślenia są w dużej mierze owocem lektur, spotkań i podróży oraz wynikiem obserwacji procesu dydaktycznego (...) oraz wynikają z własnej twórczości realizowanej nieprzerwanie od 2003 roku.*⁷ Twierdząc, że powinno być całkowicie odwrotnie, to recenzent może oczekiwać opisu własnej twórczości z możliwością spojrzenia na nią, na przykład z perspektywy podróży i lektur kandydata. W tym przypadku ocena dokonań, do której jest zobowiązany recenzent, z tej perspektywy jest niemożliwa. Autor nie ujawnia żadnej strategii twórczej, żadnych założeń, przez co efekty są w pełni dowolne, a dokonania przypadkowe i raczej w zakresie techniki, a nie efektu komunikacyjnego i artystycznego.

Strzępem informacji o dziełach jest to jak Autor przedstawia je w dokumentacji, mianowicie jako „kompozycje monumentalne” co oczywiście musi wzbudzać wątpliwości w odniesieniu do niektórych prac. Twierdząc, że ani *Ogród zen* ani *Dialog* nie są pracami monumentalnymi, o innych można by podyskutować gdyby gdziekolwiek w dokumentacji Kandydat podał kierunek swojej interpretacji „monumentalności”. Jak wspomniałem dwie z wymienionych prac zostały pokazane w ramach jedynej zaprezentowanej w dokumentacji wystawy indywidualnej Pana Bartłomieja Struzika. To prace *Speculum* i *Homo super erectus* – w ramach wystawy *Transitus* z Orońska. Można je oceniać łącznie z częścią dzieła wyróżnionego gdzie integralnie współdziałają w ramach wystawy.

Praca *The wave* jest stałą dekoracją centrum handlowego Factory w Warszawie. Widziałem ją wielokrotnie i nie odbierałem jej nigdy jako samoistne dzieło, jedynie jako dekorację wnętrza. Można ją sobie oczywiście wyobrazić w przestrzeni sztuki. Mimo to pozostałaby schematyczną multiplikacją kilkudziesięciu miedzianych blach. Nie znajduję w niej komponentu wypowiedzi autora, a jedynie dekoracyjną atrakcję.

Praca *Ogród zen*, której forma upublicznienia jest w dokumentacji podawana jako *strona internetowa ksw (Kopalni Soli Wieliczka)*⁸ Na podanej stronie czytamy: „*Ogród zen w Młynie Solnym*”,... w hallu wejściowym Podziemnego Ośrodka Rehabilitacyjno-Leczniczego można zobaczyć ogród zen. Jego sercem jest rzeźba „*Rezonans*” ... to kompozycja rzeźbiarska składająca się z pięciu elementów o delikatnie falującym kształcie ze stali nierdzewnej – wyjaśnia jej autor Bartłomiej Struzik . A dalej „*Rezonans*” został nagrodzony w 6. edycji Konkursu Rzeźby Kajima w Tokio w 2006 roku.”⁹ Zatem trzon dzieła to rzeźba *Rezonans* z 2006 roku, zrealizowana przed uzyskaniem stopnia doktora. Z tego powodu praca *Ogród zen* nie podlega ocenie, a jej umieszczenie w dokumentacji habilitacyjnej z pominięciem informacji o pracy *Rezonans* jest niedopuszczalne!

Aqua Fons Vitae. To delikatna praca, która z pewnością podnosi wartość przestrzeni ogrodu botanicznego. Praca opracowana z poszanowaniem materiałów z dużą kulturą plastyczną. Odnosi się do istotnego tematu. W dokumentacji widzimy intymny kontakt autora z dziełem (raczej niemonumentalnym).

Ad astra, (wymiary: 1,8 × 1,8 × 0,8 m), *Dialog*, (1,6 × 1,2 × 0,8 m) Dwie powyższe prace po analizie ich dokumentacji fotograficznej odbieram jako szkice, zaś podane w dokumentacji wymiary pracy *Dialog* uważam za całkowicie niewiarygodne i powinno być traktowane jako manipulacja. Obie prace rażą powierzchownością, tak w warstwie technicznej jak i komunikacyjnej, zwłaszcza *Dialog* to niedopracowany schematyczny szkic, który nie powinien być traktowany jako dokonanie na poziomie habilitacyjnym.

7 Autoreferat BS_2017_PL str. 11

8 DOKUMENTACJA_BS_2017 str. 33

9 <https://www.kopalnia.pl/aktualnosci/uzdrowisko/ogrod-zen-w-mlynie-solnym> 17.00 31.05.2017 r.

Niestety żaden z projektów pomników autorstwa Pana dr Bartłomieja Struzika nie doczekał się realizacji. Nie jest to zarzut, gdyż rozstrzygnięcia konkursowe są zawsze splotem okoliczności, w tym takich nie odnoszących się do jakości projektu. Przez to dokonania te, nie mogły się objawić w realizacyjnej – ostatecznej wersji, a autor uzyskać niezbędnego doświadczenia. Żaden z projektów nie pokazuje modelu pomnika lub jego detalu (poza jedną makietą). Kandydat przedstawia tylko uzupełniającą lub wstępną dokumentację konkursową – wizualizacje, lecz w większości bez map i opisów idei. Przedstawione projekty, nie są popisem cyfrowych umiejętności technicznych, w większości to opracowania schematyczne. Jeden z projektów jest w fazie realizacji więc i z tego powodu nie powinien podlegać ocenie. Ponownie muszę stwierdzić, że braki w dokumentacji uniemożliwiają mi ocenę dokonań. Nie znając wszystkich zadań konkursowych i przyjętych założeń miłe dla oka rendery nie wyjaśniają wiele.

Zaprezentowane w *OCENIE DOŁĄCZONYCH DZIEŁ* prace są nieliczne (siedem prac rzeźbiarskich i siedem projektów konkursowych), jedna z nich nie podlega ocenie, ze względu na umieszczenie w niej pracy wcześniejszej, jedna z prac realizuje raczej program architektury wnętrz i jest dekoracją centrum handlowego, dwie prace *Ad astra* i *Dialog* to zaledwie szkice prac. Wszystkie zaprezentowane projekty na konkursy pomnikowe to wynik pracy zespołowej, zaprezentowane we fragmentarycznej formie. Do rzeczywistej oceny zostają zatem zaledwie trzy prace: *Speculum*, *Homo super erectus* i *Aqua fons vitae*. To minimalistyczne dzieła o wysokim poziomie artystycznym, jednak w okresie po uzyskaniu stopnia doktora w 2011 roku, to nadzwyczaj skromna ilość dorobku.

Ponadto chcąc poznać dalsze osiągnięcia artystyczne Pana Bartłomieja Struzika, zostajemy skonfrontowani wyłącznie ze spisem. W dokumentacji czytamy: *Jest laureatem prestiżowych konkursów rzeźbiarskich i architektoniczno-rzeźbiarskich... Kajmia Sculpture-Architecture-Space 15. Competiotion (Japonia), Kobe Biennale (Japonia), Sakaide Art Grand Prix (Japonia), Riga Public Art Quadrennial (Łotwa)*. Nie przedstawia jednak dokumentacji osiągnięć na podstawie, których uzyskał ww. wyróżnienia, ani dat ich osiągnięcia. Należy zatem założyć, że otrzymał je przed doktoratem? W innym miejscu dokumentacji czytamy: *autorstwo lub współautorstwo dokumentacji prac badawczych i dzieł artystycznych - Projekt koncepcyjny rewitalizacji przestrzeni urbanistycznej Nowej Huty na przykładzie głównej osi widokowej Alei Róż, Kraków 2012.*¹⁰ - bez ukazania jego zawartości. Należy także odnotować słowa Kandydata, że *dokumentacja nie uwzględnia pełnego dorobku obejmującego ponadto: male formy przestrzenne, studia, szkice i modele eksperymentalne, rysunki koncepcyjne, projekty statuetek i działania performatywne*¹¹, które z tego powodu nie podlegają mojej ocenie.

Załącznik dotyczący upublicznienia dzieł Pana Bartłomieja Struzika (POTWIERDZENIE_BS_2017) to 15 publikacji papierowych, z których **żadna** nie prezentuje jego dorobku, poza dziełem wyróżnionym. Nie ma tu katalogów wystaw, zaproszeń na wystawy, folderów etc. Ponadto w dokumentacji widzimy strony internetowe, które prezentują jego inne dokonania lub tam gdzie jest wymieniony w gronie uczestników wystaw zbiorowych (w nielicznych są uwidocznione jego dzieła). Wykazuje ponadto kilka plakatów wystaw i prezentacji, których zawartości w tym fotograficznej nie załącza (2011r. Aukcja Charytatywna – autor kompozycji rzeźbiarskiej, 2013 r. – uczestnik wystawy. Kagawa – Japonia, 2016 r. Hangzhou Bay International Public Sculpture Competition 2016. Jury Members Exhibition. Udział w wystawie członków Jury konkursowego, 2015 r. wystawa: *Contemporaries in harmony – beyond all boundaries* - udział w wystawie. Kagawa – Japonia. Wielokrotnie w dokumentacji przewija się wystawa „Krakowska Szkoła Rzeźby” z 2014 w Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, nie sposób jednak zidentyfikować wkład w niej Pana Bartłomieja Struzika. (Plakat z 2014 roku: Bartłomiej Struzik: uczestnik wystawy, projekt plakatu. zob. POTWIERDZENIE_BS_2017). Inne wymienione wystawy, których efektów nie uwidoczniono w dokumentacji to: wystawa: *Annual Teachers Exhibition* – Hubei Institute of Fine Arts, Chiny, czerwiec 2016 roku, wystawa: *Obszar, Forma, Tożsamość* – BWA Sieradz, wystawa: *Cross-Border*, wystawa: *TRANSFER* – Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku, prezentacja realizacji z przestrzeni publicznej (fotogramy) w ramach wystawy zbiorowej w 2015 roku, wystawa: *Contemporaries in harmony – beyond*

10 DOKUMENTACJA_BS_2017 „Wykaz zamieszczonych w dokumentacji osiągnięć habilitanta z lat 2011–2017 (po uzyskaniu stopnia doktora), zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kryteriów oceny osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego” str. 106

11 DOKUMENTACJA_BS_2017 str. 6

all boundaries, Prezentacja wielkoformatowego reliefu w ramach wystawy zbiorowej w 2013 roku. Sakaide Art Museum Kagawa (Japonia). Należy zatem rozumieć że ww prezentacje nie dotyczyły dzieł po uzyskaniu stopnia doktora.

W ocenie dołączonych dzieł i osiągnięć artystycznych stwierdzam, że Kandydat nie ma ugruntowanego i licznego dorobku artystycznego. Ilość prac od doktoratu w 2011 roku jest mała, część nie podlega ocenie, część mogłaby jedynie uzupełniać dokumentację. Jedynie trzy prace to pełnoprawne dzieła, o zaawansowanej formie, realizujące założenia dojrzałej wypowiedzi artystycznej. Recepcja jego dokonań z perspektywy zaprezentowanych publikacji jest nikła. Przez co jego wkład w dziedzinę sztuki jest niewystarczający do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

OCENA OSIĄGNIĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Pan Bartłomiej Struzik jest adiunktem w Katedrze Projektowania Architektoniczno-Rzeźbiarskiego Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. W dokumentacji (w tym w Publikacji „Przestrzeń, czas, forma”) Kandydat przedstawia atrakcyjne projekty studentów, głównie wizualizacje. W oświadczeniu podpisanym przez profesora Andrzeja Gettera czytamy, że prace wykonane były pod kierownictwem ad. Bartłomieja Struzika i są wynikiem realizacji jego autorskiego programu dydaktycznego. Także w dokumentacji czytamy *Autorski program dydaktyczny w ramach przedmiotu: Podstawy Projektowania Przestrzennego, realizowany w latach 2011-2015 w Katedrze Projektowania Architektoniczno-Rzeźbiarskiego Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych...w Krakowie. Realizacja programu dydaktycznego Pracowni Projektowania Architektoniczno-Rzeźbiarskiego Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych ... w Krakowie pod kierunkiem prof. Andrzeja Gettera w oparciu o autorską metodologię procesu dydaktycznego dla studentów III i IV roku – od 2015 roku.*¹² W całej dokumentacji nie doszukałem się jednak tego programu, a nawet przybliżenia jego założeń. Ogólnikowe zdania typu: *Wkracząc w obszar indywidualnych propozycji plastycznych studentów, do pewnego momentu przyjmuję rolę zaciekawionego słuchacza.*¹³ lub *Zarysowany powyżej proces projektowy notowany jest w formie fizycznych modeli przestrzennych – makiet, małych studiów i detali rzeźbiarskich z wykorzystaniem szerokiej palety materiałów rzeźbiarskich oraz plastycznych plansz koncepcyjnych i syntetycznych opisów.*¹⁴ nie przedstawiają programu. Nie sposób ocenić dokonań dydaktycznych tylko na podstawie efektów w oderwaniu od założeń i procesu dydaktycznego. Jedyną pomocą mogą służyć refleksje dotyczące dydaktyki zawarte w Autoreferacie. Tekst w ogólnej perspektywie przedstawia problematykę projektowania architektonicznego i rzeźbiarskiego ich związki, ewolucję idei edukacji tej materii na Wydziale Rzeźby. Dywagacje te prowadzone są w bezosobowej formie, przez co bardzo trudno ustalić zdanie Autora, a zwłaszcza jego wkład w edukację przedmiotu. Treść tekstu jest oportunistyczna i uniwersalna, autor wyraźnie unika programowych deklaracji. Przestrzeń publiczna jawi się tu jako nowa technika artykulacji rzeźbiarskiej, a nie jako kontinuum dialogu społecznego, historycznego i politycznego, gdzie sztuka ma pewną rolę do odegrania, ale musi też w poszanowaniu wielu innych aktywności, spełniać rolę pomocniczą. Nie jest to tekst stricte odnoszący się do osiągnięć dydaktycznych Kandydata. Jego przeważająca część została opublikowana wcześniej w tomie *Przestrzeń, czas, forma*, gdzie spełniał inną rolę.

Inne osiągnięcia dydaktyczne i w zakresie popularyzacji nauki i sztuki: visiting Professor (lecture professor - non resident) , Hubei Institute of Fine Arts (od 2015). External critic: Technische Universität w Berlinie, Niemcy (external critic – 2013), Bergen School of Architecture, Norwegia. (guest critic – 2012). Wykładowca wizytujący – Erasmus Staff Mobility Program: Académie Royale des Beaux-Arts w Liège, Belgia, (Erasmus – staff mobility, 2012) Akademie der Bildende Künste w Wiedniu, Austria. (Erasmus staff mobility, 2015). Pozostałe wizyty akademickie (Szwajcaria): Fachhochschule Nordwestschweiz *Hyperwerk Institute* w Bazylei, Szwajcaria, Zürcher Hochschule der Künste w Zurychu, Szwajcaria, (Swiss-European

12 WYKAZ_BS_2017 str. 17-18

13 Autoreferat_BS_2017_PL str. 7

14 Autoreferat_BS_2017_PL str. 10

Mobility Program – zaproszenie 2017). Guest Professor: China Academy of Art, Hangzhou – Chiny, (2014, 2016), Hubei Institute of Fine Arts – Chiny. (2013, 2014), Jingdezhen Ceramic Institute – Chiny (2015), HUST Huazhong University of Science and Technology – School of Architecture and Urban Planning, Chiny. (2015) Ponadto: Wykłady w ramach *Forum Kół Naukowych w Krakowie*. Wykład w Zespole Szkół Plastycznych im. C. K. Norwida w Lublinie. Współautor (wraz z dr hab. Robertem Kają) programu dydaktycznego w ramach projektu Ogólnopolska Płaszczyzna Wymiany Akademickiej realizowanego z udziałem studentów ASP w Gdańsku oraz studentów ASP w Krakowie w Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku w 2015 roku. Autorska koncepcja założeń programowych i koordynacja procedury utworzenia Pracowni Technik Prezentacji i Kreacji Cyfrowej na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie (2013-2014). Współautor założeń programowych i koordynator procedury utworzenia przedmiotu Teoretyczne Podstawy Projektowania Architektoniczno-Rzeźbiarskiego na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Programy dydaktyczne międzynarodowe: współautor założeń programowych i realizacja eksperymentalnego programu dydaktycznego: *Sculpture - Urban Art - Art in Motion* w ramach warsztatów (Erasmus Intensive Program IP): Trewir, Niemcy – Freedom Bus Project, 2016, Differdange, Luksemburg – European Forum of History and Arts 2013. Liège, Belgia – European Forum of History and Arts 2012. Autor recenzji pięciu prac magisterskich na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie

Z pewnością liczba dokonań i lata pracy dydaktycznej na Wydziale Rzeźby ASP w Krakowie mogłyby zaowocować kompetentną dokumentacją przedstawiającą osiągnięcia dydaktyczne. Niestety Kandydat skupił się na atrakcyjności i obszerności dokumentacji, w której merytoryczna zawartość stanowi znaczącą mniejszość. Jest zrozumiałe, że nie ma potrzeby opisanie w detalach wszystkich ww osiągnięć, także nie każdy kandydat do habilitacji musi wykazywać autorski program ważnych zajęć. Moim zdaniem dopuszczalne jest pokazywanie mniejszych form dydaktycznych np. plenerów etc. Natomiast pominięcie sprawozdania z wymienionego w dokumentacji *autorskiego programu dydaktycznego w ramach przedmiotu: Podstawy Projektowania Przestrzennego, realizowanego w latach 2011-2015 w Katedrze Projektowania Architektoniczno-Rzeźbiarskiego Wydziału Rzeźby ASP w Krakowie*, jest nie do przyjęcia.

OCENA INNYCH OSIĄGNIĘĆ

Pan dr Bartłomiej Struzik wykazuje w dokumentacji obszerną listę innych osiągnięć takich jak: redakcja monografii recenzowanej, artykuł: *Przestrzeń – Czas – Forma t.3*, Kraków 2016, artykuł w publikacji: *Ogólnopolska Płaszczyzna Wymiany Akademickiej*, Orońsko 2016, redakcja i projekt katalogu: Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Krakowie – Wystawa *Raum Zeit Form*, Kraków 2014, referat w kwartalniku recenzowanym „Ethos” nr 4/104, Lublin 2013, redakcja publikacji *Przestrzeń – Czas - Forma t.2*, Kraków 2013. Uczestnictwo w projektach badawczych: *Pamięć Przestrzeni – Przestrzenie Pamięci*, międzynarodowa Konferencja. inicjator, autor założeń naukowych, koordynator konferencji; prowadzący konferencję oraz moderator panelu dyskusyjnego; członek zespołu – podtrzymanie potencjału badawczego Wydziału Rzeźby ASP w Krakowie – 2016 rok, autorski projekt badawczy: *Przestrzeń emocji – projektowanie architektoniczno-rzeźbiarskie i kontekst przestrzeni postindustrialnej*, Wydział Rzeźby ASP w Krakowie – od 2014 roku; członek zespołu badawczego: *Program archiwizacji materiału wizualnego w celu przeprowadzenia analizy studialnej oraz upowszechnianie dorobku Katedry Projektowania Architektoniczno-Rzeźbiarskiego Wydziału Rzeźby ASP w Krakowie w zakresie metod i koncepcji* – bieżący projekt badawczy Katedry.

Uzyskał nagrody: nagroda Specjalna Rektora Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie 2016., nagroda Rektora Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie I stopnia zespołowa – 2012.

Wygłosił referaty: *Pamięć Przestrzeni – Przestrzenie Pamięci*, 2016, *Public Sculpture Conference*, w ramach konkursu *Public Sculpture Competition* w Międzynarodowym Centrum, Designu w Ningbo (Chiny), 2016; wykład: *Evolution of memorial design – from vertical object to horizontal composition. Design and Culture Days*, University of Applied Sciences Trier, Niemcy, 2015; referat: *Experimental approach to teaching within Cross-Border Projects, Transatlantic Dialogue 2014– Connecting through Culture – a Vision for Global Citizenship*, Uniwersytet w Luksemburgu, 2014; referat: *Cross-disciplinary experience – Cross Border Projects 2007–2014*,

Uczestniczył w konferencjach: *Open Form Symposium*, Bergen School of Architecture. Bergen, Norwegia

2012. *Freedom-Bus*, Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie 2016; Hangzhou International Symposium *Place, Space and Art*. China Academy of Art, Chiny 2016; *Design and Culture Days*. University of Applied Sciences Trier, Niemcy – 2015; *Transatlantic Dialogue – Connecting through Culture – a Vision for Global Citizenship*. Uniwersytet w Luksemburgu – 2014; *European Forum of History and Arts*. Académie Royale des Beaux-Arts w Liège, Belgia - 2012.

Jest członkiem: Cross-Border Network Hochschule Trier, Niemcy – od 2007 i Centre for Art, Society and Transformation (CAST) Royal Melbourne Institute of Technology (Australia) od 2015.

Kuratorstwo wystawy *Raum Zeit Form* w Konsulacie Republiki Federalnej Niemiec w Krakowie prezentującej współpracę akademicką pomiędzy Akademią Sztuk Pięknych w Krakowie i Technische Universität w Berlinie, Niemcy 2013 rok.

Brał udział w pracach Jury Międzynarodowego Konkursu Hangzhou Bay International Public Sculpture Competition w Ningbo, Chiny (2016), członek Wydziałowej Komisji Egzaminu Wstępnego na Wydziale Rzeźby ASP w Krakowie (od 2015), członek Rady Fundacji Renesansu Portretu Barbary Hamilton, juror w konkursach organizowanych przez Fundację, kurator wystaw młodych twórców w Japonii.

Pan dr. Bartłomiej Struzik wykazuje bardzo wiele osiągnięć organizacyjnych, prezentuje się jako aktywny popularyzator sztuki i nauki w skali międzynarodowej. Z pewnością to bardzo przydatny pracownik Wydziału Rzeźby i współpracownik wymienionych instytucji. Jest to jedyny zakres Jego osiągnięć, który oceniam jednoznacznie pozytywnie.

KONKLUZJA

Na podstawie przedstawionych przez Kandydata materiałów, po ich wnikliwej analizie, mając na uwadze, że jedynymi jednoznacznie pozytywnie ocenionymi osiągnięciami są te o charakterze uzupełniającym, przy wątpliwościach na temat osiągnięcia wiodącego (dołączonego dzieła) oraz braku akceptacji pozostałych osiągnięć, wyrażam opinię, iż osiągnięte efekty artystyczne, dydaktyczne i inne nie stanowią o wyjątkowym ich wkładzie w dyscyplinę, dydaktykę i upowszechnianie kultury.

Stwierdzam, że osiągnięcia artystyczne, twórcze, organizacyjne i dydaktyczne nie spełniają wymagania art. 16 Ustawy z dn. 14.03.2003 roku (z późn. zmianami) o stopniach naukowych i tytułach oraz stopniach naukowych i tytułach w zakresie sztuki.

Wnoszę o odrzucenie wniosku do Rady Wydziału Rzeźby, Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie o nadanie stopnia doktora habilitowanego Panu Bartłomiejowi Struzikowi.

dr hab. Maciej Aleksandrowicz
prof. Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie